

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 22.12.1971, sp. zn. 1 Cz 128/71, ECLI:CZ:NS:1971:1.CZ.128.1971.1

Číslo: 63/1972

Právní věta: K vypořádání pohledávky poručitelovho veritele odchylne od ustanovenia § 470 ods. 2 O. z. môže dôjsť v konaní o dedičstve iba vtedy, ak dedičstvo nadobúda viac dedičov (§ 39 ods. 2, 3 Not. por.). V týchto prípadoch je veriteľ poručiteľa účastníkom konania o dedičstve.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 22.12.1971

Spisová značka: 1 Cz 128/71

Číslo rozhodnutí: 63

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Dědění, Řízení před státním notářstvím, Účastníci řízení

Předpisy: 95/1963 Sb. § 4

§ 219

§ 227 40/1964 Sb. § 470

§ 28

§ 34

§ 37

§ 39 99/1963 Sb. § 212

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbirkový text rozhodnutí:

Č. 63/1972 sb. rozh.

K vypořádání pohledávky poručitelovho veritele odchylne od ustanovenia § 470 ods. 2 O. z. môže dôjsť v konaní o dedičstve iba vtedy, ak dedičstvo nadobúda viac dedičov (§ 39 ods. 2, 3 Not. por.).

V týchto prípadoch je veriteľ poručiteľa účastníkom konania o dedičstve.

(Rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 22. 12. 1971, [1 Cz 128/71](#))

Poručiteľ K. Ch. zomrel 31. 7. 1970 bez zanechania závetu. Ako jediná dedička zo zákona prichádzala po ňom do úvahy jeho dcéra V. D.

V konaní o dedičstve po poručiteľovi K. Ch. štátne notárstvo vykonalo predbežné vyšetrenie a zistilo, že do aktív po poručiteľovi patria rôzne hnutelnosti v hodnote 3000 Kčs, vkladná knižka č. 5918

znejúca na neznáme heslo, založená u pobočky Slovenskej štátnej sporiteľni v S. s vkladom 7000 Kčs ku dňu smrti poručiteľa, a zostatková hodnota členského podielu v Stavebnom bytovom družstve v S. v sume 7214,30 Kčs.

Do pasív dedičstva uviedlo štátne notárstvo sumu 3607 Kčs ako pohľadávku R. Ch., sestry poručiteľa.

Štátne notárstvo Bratislava-vidiek určilo všeobecnú cenu dedičstva sumou 17 214 Kčs, výšku dlhov sumou 3607 Kčs a čistú hodnotu dedičstva sumou 13 607 Kčs. Toto rozhodnutie sa stalo právoplatným a štátne notárstvo rozhodlo ďalej, že potvrdzuje nadobudnutie celého dedičstva po poručiteľovi K. Ch. dedičke V. D., ktorá je povinná vyrovnať pohľadávku veriteľky R. Ch. 3607,15 Kčs.

Na odvolanie dedičky V. D. i veriteľky R. Ch. Krajský súd v Bratislave potvrdil napadnuté rozhodnutie štátneho notárstva s tým, že dedička V. D. je povinná vyplatiť veriteľku R. Ch. do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Odvolanie veriteľky R. Ch. zamietol.

Najvyšší súd SSR rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, tak, že rozhodnutím štátneho notárstva o potvrdení nadobudnutia dedičstva a uznesením súdu druhého stupňa (s výnimkou výroku, ktorým sa odvolanie veriteľky R. Ch. zamietla) bol porušený zákon.

Z odôvodnenia:

Jediná dedička zo zákona po poručiteľovi K. Ch. uvádzala v odvolaní proti rozhodnutiu štátneho notárstva, že po poručiteľovi zostali predmety, ktoré nie sú uvedené v súpise aktív dedičstva, ako zlatý prsteň s brilantovým očkom, nábytok atď.

Odvolací súd bol toho názoru, že „nakoľko hodnota dedičstva bola určená právoplatným rozhodnutím štátneho notárstva, nemôže dcéra poručiteľa dodatočne namietat, že hodnota dedičstva po poručiteľovi je vyššia, keďže súpis majetku bol štátnym notárstvom vykonaný v jej prítomnosti a s určením hodnoty dedičstva súhlasila.“

Aj keď rozhodnutie štátneho notárstva, ktorým bola určená všeobecná cena a čistá hodnota dedičstva, sa stalo právoplatným, možno až do právoplatného skončenia konania o dedičstve toto rozhodnutie novým rozhodnutím opraviť podľa ustanovenia § 37 ods. 2 Not. por. Keď dedička v odvolaní uviedla, že do dedičstva patria predmety, ktoré neboli spísané a na ktoré sa nebral zreteľ pri určení všeobecnej ceny a čistej hodnoty dedičstva, mal sa odvolací súd týmto jej prednesom zaoberať z toho hľadiska, či nejde o nové skutočnosti, ktoré odôvodňujú zmenu pôvodného rozhodnutia o určení všeobecnej ceny a čistej hodnoty dedičstva, a ktoré prípadne vyžadujú, aby sa vecou znovu zaoberalo štátne notárstvo, ktorému by po zrušení napadnutého rozhodnutia bola vec vrátená. To však odvolací súd neurobil, ale potvrdil napadnuté rozhodnutie o potvrdení nadobudnutia dedičstva.

Štátne notárstvo v rozhodnutí potvrdzujúcom nadobudnutie dedičstva zaviazalo dedičku, aby zaplatila veriteľke R. Ch. 3307,15 Kčs. Táto veriteľka poručiteľa však bola účastníčkou konania o dedičstve iba v prípadoch uvedených v ustanovení § 28 Not. por., totiž keby došlo k dohode, že sa jej prenecháva predĺžené dedičstvo na úhradu dlhov, keby došlo k likvidácii dedičstva, alebo v prípade, keby sa vyporiadavala jej pohľadávka.

K vyporiadaniu pohľadávky poručiteľovho veriteľa môže však dôjsť iba v prípadoch uvedených v ustanoveniach § 39 ods. 2 a 3 Not. poriadku, totiž v konaní, v ktorom vystupuje viac dedičov. Ak mal poručiteľ iba jedného dediča, potvrdzuje sa podľa ustanovenia § 39 ods. 1 Not. por. tomuto dedičovi nadobudnutie dedičstva a nedochádza k žiadnemu vyporiadaniu veriteľovej pohľadávky. V takom prípade totiž dedič vstupuje do všetkých poručiteľových práv a záväzkov, ktoré boli predmetom

dedičstva.

Preto nebolo možné považovať veriteľku R. Ch. za účastníčku konania o dedičstve a nebolo ani možné v tomto konaní rozhodovať o tom, či a akú sumu má dedička tejto veriteľke zaplatiť.

Uvádzaný nedostatok napadnutého rozhodnutia odvolací súd tiež neodstránil, ba doplnil napadnuté rozhodnutie tým, že určil lehotu, do ktorej má dedička pohľadávku veriteľky vyrovnať.

Štátne notárstvo teda porušilo zákon v ustanoveniach § 4 ods. 1, § 28, § 34 ods. 1, § 37 ods. 2 a § 39 ods. 1 Not. por. a odvolací súd aj v ustanoveniach § 212 ods. 1 a § 219 O. s. p. so zreteľom na ustanovenie § 227 O. s. p.